

KREMNA – KREMANSKO PROROČANSTVO

KREMNA su naselje u opštini Užice u Zlatiborskom okrugu. Kremanska oblast (ili Šarganska oblast) obuhvata sjeverni dio Zlatibora. Centar oblasti je selo Kremna, rodno mesto proročke porodice Tarabića. Drugo veliko selo Kremanske oblasti je Mokra Gora. Na zapadnoj granici Kremanske oblasti, na prelazu ka Tari, nalazi se selo Bioska. Kremanska oblast se na sjeveru graniči sa planinom Tarom, na istoku sa užičkim krajem, na jugu sa drugim dijelovima Zlatibora (konkretno, sa selom Semegnjevom), a na zapadu sa Bosnom. Tarabići su čuvena zlatiborska porodica iz sela Kremana za čije se pretke iz 19. vijeka u popularnim časopisima fantastike tvrdi da su imali sposobnost da predviđaju događaje.

Poreklo Tarabića

Tarabići su se doselili iz Hercegovine na Taru, u selo Kremna. Prema porodičnom usmenom predanju, Spasoje Tarabić sa svoja četiri sina, Milošem, Savom, Lazarem i Milanom, terajući stoku na prodaju u Bosnu, a prelazeći preko obronaka Tare, ugledao je u jednoj dolini zmiju sa dukatom u ustima. Na tom mjestu su zatim počeli da kopaju, da bi na kraju iskopali ćup pun dukata i podělili ga među sobom. Prema prethodnom dogovoru, trojica braće su navodno uložili novac u gradnju kuće na tom mjestu, dok četvrti od njih, Miloš, nije htio da učestvuje u tome, ali je ostao da živi u zajednici sa braćom. Prema jednom drugom predanju, on je svoje dukate zakopao u temelje njihove nove kuće. Na mestu gdje su Tarabići našli zlato i sazidali kuću, nastao je zaselak porodice Tarabić, koji se nalazi na južnim obroncima Tare, iako je deo sela Kremana, koje se nalazi na severnim obroncima Zlatibora.

Pojava Tarabića

Pogled na zaselak Tarabići u Kremnima

Danas se tvrdi, naročito u časopisima koji se bave sličnom tematikom, da su u 19. veku pojedini članovi porodice Tarabića počeli tvrditi da imaju moć predviđanja događaja, kao i još nekoliko osoba iz tog regiona. Njihov kum, pismen čovjek, prota Zaharije Zaharić, navodno je preneo njihova proročanstva dr Radovanu Kazimiroviću, koji ih je objavio u knjizi „Tajanstvene pojave u srpskom narodu i Kremansko proročanstvo“. Dr Kazimirović namjerno kaže „Kremansko“, a ne „Tarabića“ proročanstvo, jer nije sigurno šta su od toga predvideli Tarabići, a šta drugi. Recezent Kazimirovićeve knjige bio je vladika Nikolaj Velimirović, 77. proglašeni svetac Srpske pravoslavne Crkve. Predanja kažu da Kazimirovićevo Kremansko proročanstvo ipak nije sasvim originalno, već da je prota Zaharije originalni rukopis dao svom prijatelju, proti Gavrilu Popoviću, koji ga je, zatvorenog u jednu flašu, zazidao u temelje svoje kuće iz turskog doba u Užicu. Ova kuća još uvijek stoji, i još uvijek nema nikog da ospori ili potvrdi ovu jednu od mnogobrojnih legendi o Kremanskom proročanstvu.

Kremanski kamen

Kamen je sastavni dio mističnosti i istorije Kremana. Samo ime Kremana vodi poreklo od kamena (kremena). U blizini Kremana, na putu za Taru, podignut je „Dom proroka“, jednosobna brvnara koja je bila neka vrsta muzeja. U njoj je bilo sakupljeno više eksponata u vezi sa Kremnom i Tarabićima. U brvnari, kao jedan od najzanimljivijih eksponata bila je izložena tzv. „Kosmička kugla“ (glatka kamena lopta prečnika oko jedan metar). Po predanju, to je jedan primjerak od više miliona takvog kamenja koje je nekad davno zasulo Zemlju iz svemira. Kamen bi navodno trebalo da zrači energijom koja kod ljudi izaziva vidovitost.

Kremansko proročanstvo

Prvi Tarabić za koga se tvrdilo da ima proročke mogućnosti bio je Miloš Tarabić (1809-1854). Živio je prilično kratko, četrdeset i pet godina, „kao što je i preokao“. Za njega kažu da je bolovao od epilepsije, te da je bio veoma pošten čovek, da je živio povučeno i malo s kim razgovarao. Bio je nepismen. Imao je dva brata, Lazu i Milana. Nije se ženio.

Ni Miloš ni njegov sinovac Mitar (1829-1899) nikad nisu svoja predviđanja vezivali za tačne datume, već su uvijek govorili u neodređenim vremenskim odrednicama, poput „kad to bude, onda će“, „Skoro će biti!“ ili „Uskoro ćeš, kume, čuti!“ isl. Ponekad se neki događaj dugo nije događao, pa bi prota obično gubio nadu da će se to ikad dogoditi. Tad bi mu Mitar rekao: „Ja ti, kume, nijesam reko kad će se baš to dogoditi. Čekaj, pa ćeš čuti!“.

Kremansko proročanstvo je zbornik proročanstava takozvane vidovite zlatiborske porodice Tarabića. Dobilo je ime po Kremnima, selu na sjeveru Zlatibora u kome živi porodica Tarabić.

O kremanskom proročanstvu je, između ostalih, pisao i Voja Antičić, u knjizi „Kremansko proročanstvo: studija jedne obmane“. Utvrdio je da postoji 12 izdanja knjige „Kremansko proročanstvo“, koje su sve različite i menjane tokom vremena. Tokom svog istraživanja posetio je Kremnu, gde su mu ponuđeni „originalni rukopisi“ Mitra Tarabića, koji je bio nepismen.

U XIX veku pojavljuju se Tarabići za koje neki veruju da su bili proroci, a poslije njih još nekoliko „vidovitih“ Kremanaca: Stanoje Mulić, Jovo Krpa, Stevan Mulić, Bude Bogosavljević, Miloje Đurđić, Milun Nešović (negdje i Nešević) i dr.

Takozvana proročanstva porodice Tarabića je zabeležio prota Zaharije Zaharić i prenio ih dr Radovanu Kazimiroviću, a on ih je objavio u knjizi „Tajanstvene pojave u srpskom narodu i Kremansko proročanstvo“.

Predanja kažu da Kazimirovićevo Kremansko proročanstvo ipak nije sasvim originalno, već da je prota Zaharije originalni rukopis dao svom prijatelju, proti Gavrilu Popoviću, koji ga je, zatvorenog u jednu flašu, zazidao u temelje svoje kuće iz turskog doba u Užicu

Tarabići su navodno predvidjeli pronalazak televizije, dolazak telefona i telegrafa u Srbiju, smjene na srbijanskom prijestolju, propast Obrenovića, a zatim njihov povratak u zemlju, kao i dolazak na čelo zemlje crvenog cara sa zvijezdom na čelu - aluzija na Josipa Broza.

Tarabići su uživali veliki ugled među nekim ljudima, a neki su ih se čak i plašili. Sam prota Zaharije je bio narodni poslanik od 1865-te do 1867-me godine, za vrijeme vladavine knjaza Mihaila Obrenovića. Tad mu jednom Mitar reče: „Nemoj, kume, više biti poslanik!“ Protu ga je poslušao i na njegovo mjesto je došao prota Mihailo Smiljanić, koji je bio poslanik dugo godina poslije njega.